

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII Ч. 165. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 17-го липня 1940.

No. 165. Jersey City, N. J., Wednesday, July 17, 1940.

VOL XLVIII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

КОНВЕНЦІЯ ПІДЧЕРКУЄ СПРОТИВ ДО ВІЙНИ

ДЕМОКРАТИ В КЛОПОТІ ЧЕРЕЗ ПИТАННЯ НОМІНАЦІЇ РУЗВЕЛТА.

ШКАГО. — Краєву конвенцію Демократичної Партії відкрито тут точно в заповіджений 9. годині промовою Джеймса Фарлія, президента Краєвого Комітету партії. Всі делегати були на місцях, і кожне місце на галерії було зайняте.

По благословенстві одного єпископа й відспіванні національного гімну забрав слово конгресмен Бенкгед, президент палати послів конгресу, і вголосив вступну промову. Промова йшла по звичайній лінії правлячої партії. Замітно було, що Демократична Партія називала себе невоенною партією.

Кілько разів промовець згадував імення президента Рузвелта, на салі підносилися оплески, однак вони ніколи не переходили на овацію. Одні обсерватори кажуть, що це було наслідком браку запалу делегатів для президента, а інші приписують це взагалі бракові всяких старих способів роблення галасу. Противники кандидатури Рузвелта стараються зробити з цього капітал для себе, і нема сумніву, що це відношення делегатів утрудняє становище прихильників Рузвелта. Однак вони не здаються й ще сильніше агітують за поновну кандидатуру президента.

Труднощі кандидатури президента Рузвелта лежать між іншим і в тому, що президент ще не має одного кандидата на свого заступника. Кажуть, що він має їх аж чотири. Ще інша трудність у тому, що партія хотіла би задержати Фарлія на становищі президента виконного уряду партії, а Фарліє проти кандидатури президента.

Немало труднощів має Демократична Партія з ухваленням своєї програми, головне з ухваленням точок про заграничну політику. Перед резолюційним комітетом далі ведуться довезні переслухання в цій справі. Деякі делегати заявляються за потребу виразної заяви про ізоляцію, ба навіть грозять, що внесуть справу перед повну конвенцію. Загрози такі подали сенатори Гвілер з Монтани, Кларк з Айдаго, Кларк з Мезури й МекКерен з Невади.

Другою важною спірною точкою програми показалася справа рівноправності жінок. Деякі жіночі організації домагаються вставлення в програму точок про потребу заведення повної рівноправності жінок з чоловіками під кожним оглядом, проти такого проекту між іншими виступила публично пані Рузвелтова.

Деякі робітничі юнії висказалися за те, щоби Демократична Партія виставила втретє кандидатуру Рузвелта.

НЕВДАЛИЙ ЗАМАХ СТАНУ В ЧІЛЕ.

САНТІАГО (Чіле). — Поліція каже, що вона попала на слід спланованого замаху стану й запобігла йому вчасною акцією.

Поліція каже, що заговор зробила права реакційна група, за котрою стояли Націоналістична Партія, Народна Соціалістична Партія (була чилійська нацистична партія) й тим подібні елементи. Поліція зробила рейди на головні уряди цих груп і забрала багато документів.

За обчисленнями Росела Нортера, кореспондента „Нью Йорк Таймсу“, нацистичний уряд видає на пропаганду в Чіле місячно 50 до 100 тисяч доларів.

УРЯД ЗАМОРОЖУЄ ФОНДИ БАЛТИЙСЬКИХ КРАЇВ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт ростягнув своє зарядження про заморожування фондів залежних держав на фонди Латвії, Естонії й Литви, котрих території захопили війська совєтської Росії в минулому тижні.

Президент зарядив, що всі фонди цих держав і їх громадян мають бути заморожені згідно з постановом тих фондів дня 10. липня.

За обчисленнями департаменту торгівлі, інвестиції американців в заграничних трох державах виносять коло мільона доларів.

ВЕЛИКЕ ЗАМОВЛЕННЯ ПОВІЗІВ.

ВАШИНГТОН. — На замовлення департаменту війни „Американ Кар енд Фавндрі Ко.“ збудує 627 нових легких повізів німецького типу.

Кошти замовлення виносять коло 11 мільонів доларів. Ці повози мають причинитися до змеханізовання американської армії.

Є це найбільше замовлення того роду підчас мира.

ЯПОНСЬКО-АНГЛІЙСЬКЕ ЗБЛИЖЕННЯ

ЛОНДОН. — В офіційних колах говорять, що замкнення дороги на Бурмі, якою доходила до воюючого китайського генерала Чан Кай Шека мілітарія поміч з Європи, буде основою до ґрунтовнішого порозуміння з Японією і правдоподібно буде початком цілковитого замирення з Японією.

КИТАЙЦІ ПРОТЕСТУЮТЬ

ЧУНГКІНГ. — Уряд Чан Кай Шека запротестував проти замкнення дороги на Бурмі і сказав, що це буде поламанням англійського попереднього зобов'язання. Серед деяких китайських кол ходять чутки, що замкнення цієї дороги буде причиною до зближення Китаю з Совєтами та Німеччиною.

ПЛАНИ ФРАНЦІЇ

ВІШІ. — Заступник прем'єра, Ляваль, заявив, що Франція тепер буде перебудована на таких засадах: порядок внутрі Франції і праця для 40 мільонів французів, а не якісь гуманні міжнародні хрестоносні походи за інші поневолені народи; справа повороту домів 10 мільонів французьких воєнних утікачів; усунення всяких інтернаціональних доктрин з духового життя Франції й усунення від влади тих осіб, що відгравали важну роль в уряді „народного фронту“; дисципліна в нації, задля якої уряд, коли треба буде цього, говоритиме твердо. Замітне те, що в англійських впливових колах тих реформ не хочуть уважати „фашистськими“, а далі уважають їх демократичними. Вони кажуть, що демократія не може мусити усувати лад і дисципліну. Свобода для французів є так потрібна, що без неї вліг серед ніяких відносин не може обійтись, кажуть вони.

ДАЛИ ВИСИЛАТИМУТЬ ДІТЕЙ

ЛОНДОН. — В англійських офіційних колах відновлено справу висилки англійських дітей в заморські краї, головне до Канади та Америки. Ті діти, яких родичі багатіші, заплатають кошта переїзду самі. Знову для бідних дітей подорож заплатити уряд.

ВОЄННІ УСТАНОВИ ДАЛИ ВЕЛИКІ ЗАМОВЛЕННЯ

ВАШИНГТОН. — Міністерство мореплавства заключило контракти на загальну суму 137,000,000 дол., щоб скріпити оборону в повітрі та оборону Атлантичного побережжя й побережжя Тихого океану. Урядові міністерства мореплавства кажуть, що це найбільше замовлення в історії Америки. Замовлення обіймають між ін. 35,000 літаків для армії й флоту. Вони мають бути викінчені до липня 1942 р. Воєнне міністерство війни заключило контракти на суму 46,000,000 дол.

Головний видаток флоту такий: Варстати корабельні й будинки для припасів у Нью Йорку 4,000,000; переїзти на воєнних кораблях 1,775,000 доларів і варстати корабельні в Айова Айленд, Н. П., 740,000 дол.

ВЕЛИКА КОПАЛЬНЯНА КАТАСТРОФА

СОНМЕН (Па.). — У копальні вугля підприємства „Коперс Ко.“ трапився підземний вибух на глибині 8,000 стіп. З коло 70 робітників, що працювали в копальні, 18. вивралось з життям. Рятункові відділи добули вже тіла 22 робітників, й не можуть ручити за вирятування 23 інших. З вирятуваних кількох має поважні попарення.

Цей вибух це третій з ряду більший вибух у дистрикті м'якого вугля цього року.

ВОЄННА ПІДГОТОВКА МОЖЕ СТРИМАТИСЯ ЗА НЕДОСТАТНІСТЬ ДОМІВ

ВАШИНГТОН. — „Юнайтед Стейтс Гавнінг Оториті“ остерігає громадянство, що оборонна програма може бути стримана не через що інше, а через брак мешкальних домів у тих містах, де знаходяться воєнні варстати. Робітники не будуть мати де мешкати, як це вже було в початках попередньої світової війни.

Міністерство війни дало вже контракти на будову нових поблизь, а дальші контракти будуть роздані ще біжучого тижня.

НІМЦІ ІНВЕСТИЮЮТЬ ГРОШІ В ФАБРИКАЦІЇ ШТУЧНОЇ ГАЗОЛІНИ

БЕРЛІН. — У місяці червні два підприємства рафінерії газозайни оголосили, що вони зацікавлені придбати позичку на вироб синтетичної газоліни. Одно підприємство потребує 155,000,000 марок а випускає бонди на 135,000,000 марок.

СУДОВІ ПЕРЕВОДЧИКИ

В монреальському суді є 10 переводчиків. Їх іменує провінційний уряд. Стало платні переводчики не побирають, а платять їм тільки від справ. Тих справ є досить і один з них упродовж року був переводчиком в 4,000 справах. Між переводчиками є один чоловік, який говорить добре 11 мовами: українською, польською, московською, чеською, болгарською і сербською. Також говорить по литовськи, латиськи, румунськи, французьки по англійськи. Крім цих мов говорить він також кількома діалектами.

З чужих мов чути в монреальському суді найбільше італійську мову, а відтак українську. Майже щодня є в суді і китайська розправа, головне за провадження лотерій.

ІТАЛІЙСЬКІ НАЇЗДИ НА ПАЛЕСТИНУ

ЄРУСАЛІМ. — Двадцять італійських бомбовиків перший раз наїхали Палестину і бомбардували англійську нафтову базу Гайфу. Вони скинули 50 бомб і вбили ними одну особу та ранили кілька, серед них одного американського громадянина. Протилетунські батареї відкрили вогонь і відігнали їх назад на море. В часі цього бомбування жиди та араби, забувши свої місцеві порухунки, разом втікали до підземельних протилетунських схороніщ.

ПІДДАЧА ФОРТУ МОЯЛЕ.

ЛОНДОН. — Англійське звідомлення признає, що англійський форт Мойале, на границі Етіопії і бритійського Сомаліянду, по тяжкій п'ятиденній боротьбі піддався італійцям. Італійці при наступі мали зазнати тяжких втрат. Залога форту врятувалася і сама опустила його.

АНГЛІЙЦІ НАЛІТАЮТЬ НІМЕЦЬКІ МІСТА.

ЛОНДОН. — Англійські літаки далі ночами нападають на німецькі міста, головне ті, в яких є склади газоліни та інших воєнних матеріалів і бомбардують їх. На передодні німецького наїзду на Англійську англійський штаб задумує тим наїздами ослабити німецьку силу. Найважливішими об'єктами нападу далі є німецькі склади газоліни, бо за обрахуванням англійського міністерства економіки, Німеччина, коли далі вестиме таку розгонову війну, вичерпається з своїх газолінових засобів. В нападах англійських літаків на німецькі бази не малу роль відіграє економічне міністерство.

ІТАЛІЙЦІ БОМБАРДУВАЛИ ГРЕЦЬКИЙ ОСТРОВ.

АТЕНИ. — Італійські літаки бомбардували грецький острів Кефаленію, положену в Йонським архіпелагу.

ЩЕ ОДНО МИРОВЕ ПРЕДЛОЖЕННЯ АНГЛІЇ.

РИМ. — Вірджінію Гайда, „голосник Мусоліні“, написав у своїй газеті, що Англія дістане ще одну, останню нагоду замиритись і разом з державами-осі перебудувати Європу на нових основах. Це пропозиція буде зроблена Англії в формі ультімату. Коли Англія відкине його, то значить для неї справжня боротьба, яка оберне її в руїни впродовж кількох днів, а навіть годин. Бо летунська сила Німеччини навіть не затронута, каже він. Щодо бльокади, то не Німеччина є нині бльокована, тільки Англія. В її порти мусять заїздити щодня десятки кораблів, та довести 50 тисяч тон харчів. Тимчасом її порти є бомбардовані раз-у-раз німецькими літаками. Знову морська сила Англії чимраз більше тратить на широкі океанах впливи.

ПЕРЕСТОРОГА НІМЦІВ.

БЕРЛІН. — Німецька преса перестерігає англійців, що від заяви Чорчіла, начеб кожне англійське село і місто буде оборонятись, ті села і міста стали мілітарними об'єктами і німецька воєнна сила їх не пощадить. Зокрема не пощадить Лондону. Також німецька сила буде нещадно поводитись з цивільним населенням, яке, за заявою Чорчіла, також братиме участь у боротьбі з німецькими силами.

НА БАЛКАНИ УСПОКОЮЄТЬСЯ.

БУКАРЕШТ. — Видимим знаком успокоєння на Балкані є те, що Румунія починає демобілізувати свою армію. Вона відіслала домів як першу посилку 150,000 вояків, а думає відіслати чергових 650,000. Також демобілізує своє військо Мадярищина.

ПОБАЧЕННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ ДИКТАТУР.

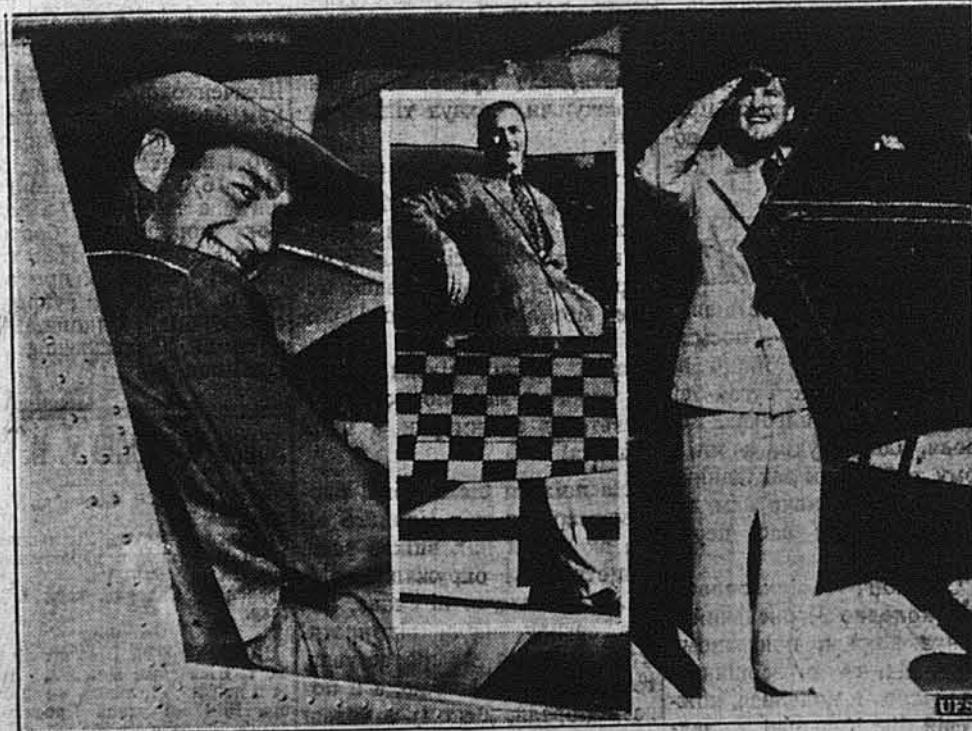
РИМ. — Ходять чутки, що в найближчій часі зідуться на наради міністри заграничних справ — Німеччини, Італії і Совєтів. Дехто твердить, що Чан-но вже виїхав до Берліна. Але офіційні кола заперечують цю вістку. Місцем їх зізду буде Берлін, або Москва.

ЗАТКАЛИ УСТА.

БЕРНО (Швайцарія). — Швайцарські влади закрили два часописи в Люганно, які подавали неприхильні звідомлення про італійські воєнні успіхи. Італійська преса повила була проти них завязати кампанію в останніх днях і посередно довела до їх закриття.

БУЛИТ ВЕРТАЄ ДО АМЕРИКИ.

ВІШІ. — Причиною, що Булит вертає до Америки, є те, що він хоче дати президентові Рузвелтові точне звідомлення про європейські справи, а не хоче цього робити по телефоні, ні навіть шифром, бо в нинішніх часах і це небезпечно робити. Тепер в Європі заводитьсь старий звичай, що коли амбасадор хоче дати урядові точний звіт, він вертає до столиці.

ПОВІТРЯНА ПАТРУЛЯ В ГОЛІВУДІ.

Деякі фільмові актори це вправні летуни. Навіщо: Річард Арлен, що недавно зголосився вчити летунів, на своїх літаку. В середині Брайен Агерн, що літав вже сім років. Направо, Роберт Комінгс, що теж має лайценс на інструктора летництва.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATATI:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подписки по числу три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Часо в суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ТОТАЛІТАРНА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

В останню неділю відбулися в балтійських краях: Литві, Латвії й Естонії, вибори до парламентів цих держав, вибори, які як можна найкраще малюють положення таких нібито — незалежних держав, під покровом тоталітарної держави.

Вибори в кожній з цих держав називалися «свобідними, тайними й рівними, як цього вимагає ідеал демократичних виборів». На діліж вони не були нічим подібним.

Передовсім ніякої «свободи виборів» не було. Кожний був під примусом з'явитися на вибори. Не йти на вибори значило заявляти проти виборів чи їх способу відбудовування, отже накласти на себе клеймо ворожнечі до «владі існуючих». Не було ж свободи в тому розумінні, що кожний може голосувати собі на всякого лютого йому кандидата, чи любу йому партію, і що всякий може виставляти свою кандидатуру. Партій ніяких не було: була партія, комуністична. Не було ніяких кандидатів, лише комуністичні. Все інше, були вороги народу. Віддати голос на кого іншого значило віддати голос на ворога народу, отже бути зрадником. Опозиція не могла ставити кандидатів, не могла голосувати, не могла навіть здержатися від голосування. Одиноке, що вона могла зробити, було віддати чисту ковертку, себто здавати, що голосується, але не голосувати. Очевидно, такий протест пустий, бо він не робить нічого ефективного проти нелюбої сили. Словом, зазначити хіба протест рабський.

У подібний спосіб, як вибори, перевордили й виборчі кампанії. Там справа була проста: хто за комуністичну лісту, той патріот, розумний, революціонер, оборонець народу. Хто проти цієї офіційної лісти, той зрадник революції, зрадник народу, той хоче віддати народ чи державу в руки ворогів. Того роду кличі домінували над виборами.

Коли опозиції не вільно було вести агітації ні виставляти своїх списків, то за те в виборчій кампанії живу акцію брала московська залога. Офіцери й жовніри армії, що нібито має лише доглядати військової сторони Росії, вели агітацію, промовляли на зборах, машерували в походах, грали в банди, словом робили настрої, що за милою їм партією стоїть зброю, непережована сила. Армія давала при тому юрбі бездумних виборців забави, фільми, концерти, танці.

Піймані між такі кліщі, з одного боку масове насильство й монополюю агітацію, з другого боку дешева чи дармову забаву, литовці, латиші й естонці голосували за новий парламент, котрий певно зробить наступний логічний крок за втілення Литви, Латвії й Естонії назад у Росію.

Кажуть кореспонденти, що в промовах виборчих агітаторів попадали виступи проти фашизму. «Вороги народу» так і називали фашистами. Та за Сталінського способу захоплення цих країв Росією пробивається наслідкування Гітлерівських способів при захопленні Австрії й Судетчини. Не дивлячися на різницю вивісок, тоталітарні методи напричуд усього однакові.

Микола Голубець.

ЖОВТІ ВОДИ

Історичний роман.

(96)

За яку хвилину на північно-західному форверку коронного обозу блиснула біла хоругва, двох сурмачів загало парламентської. Раз, другий і третій, Зерги оздалася трубка в козацькому таборі на знак, що Хмельницький не цурається переговорів. Надія вступила в серця панів коронних. Парламентарі опустили з окопу й вийшли на середину поля, що відмежовувало їх від козацького табору. Не ждали дова, як їм назустріч вийшла кавалькада вершників. Зрівнялися й одні другим поклонилися.

— Тут панове полковники коронні — Чарнецький, Войничович і Бруханський — за рапортували коронний сурмач.

— А тут пани полковники козацькі Кривоніс та Криса — відповіли козацький парламентар.

— З повноваженнями мира й

війни до їх милости Тугай-бея ідемо — звідомляв перший.

— Дивно нам, що до пана Тугай-бея, а не до їх Ясновольської милости Пана Гетьмана Хмельницького, панове вибралися... — завважив полковник Криса.

Пан Хмельницький його Королівської Милости підданий, а нам, коронного військо старшинам, не ялося пактувати з підданими його Королівської Милости.

Козацькі парламентарі переглянулися поміж собою. Кривоніс посміхнувся ехидно.

— Шож, пробуйте, панове, участь в татарському ватажка. Може він заступиться за вами в Пана Гетьмана.

— Пробуйте, коли має часу не шкода — додав Криса.

Чарнецький проковтнув зневагу й не трачачи анімусу запитав ділово:

3 УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

„Наступ” з 29. червня повідомляє:

Виселяють з прикордонної полоси.

З Сянока повідомляють нас, що здовж кордону большевики виселяють всіх мешканців у віддалі 8,000 метрів. Виселенців поселяють частинно на буйних німецьких колоніях Зах. України, частинно теж на Волині, але переважно скількі везуть в глибину Росії. В останньому часі виселено мешканців таких сіл: Дубрівка, Володзь, Улюдж, Добра Шляхотська, Вільшівці, Залужі і Лїгня. Останніми часами виселено з Трускавця багато українських родин, і між інш. 64-літнього Біласа Миколу, батька сл. пам. Василя.

В надграничних селах по той бік Буга (під Советами) завважується брак всякого життя. Совети причислюють там там прикордонну полосу в ширині 7 км. В противенстві до тоо по німецькій стороні не видно нічого, що мало б вказувати на це, що йде тут про прикордонний терен. Немає майже ніякого обмеження в русі населення. Селяни знад Буга часто купаються в річці. Майже щодня прибувають на цю сторону втікачі зза Буга.

Переселенча акція.

Умова про переселення між Німеччиною й Сов. Союзом знайшла свій відгук зокрема у відношенні до Зах. Лемківщини. З браку основних даних трудно оцінити докладно число тих лемків, що з таких чи інших причин покинули рідні землі. На підставі останніх обчислень можна подати, як приблизне число переселенців з зах. Лемківщини коло 3,500. Треба підкреслити, що це число, в порівнянні з початковими сподіваннями й розрахунками тих, що вели агітацію за переселенням, відносно дуже невелике. Були в Зах. Лемківщині села (напр. Климківка, Горлицького повіту), звідки майже всі мешканці вийшли до ССР, з другого однак боку було дуже багато таких сіл, звідки завдяки своєчасній протакції, ніхто не вийшов. Що нахилило лемків до виїзду? Перш за все не можна позабуті давнього московського наставлення цієї частини української нації. Час колишньої царської Московії, підсучування московської інтелігенцією, діяв тут у великій мірі. При тому треба згадати, що саме Польща у намаганні дістати українство на племена завжди підпирала гаряче таку акцію. Тепер вправді Польщі не стало, але залишилися по ній ще чинники, що не менше зацікавлені в процінненні українських земель від українців. Це в першу чергу поляки й жида. Щоб допровадити до можливої найчисленнішої виїзду лемків, пустили вони в рух всі можливі засоби. Пускались отже вістки про те, що вернеться Польща, яка зразу викине всіх лемків та пімститься на них за їх явну протипольську акцію; про те, що німці зле поводитимуться з ними

— Панове, як парламентарі, чи як закладники до нас вийшли?

— Байдуже! Коли вам треба закладників, то ми закладники, колиж парламентарів, то ми парламентарі. Тільки просямо не гаятися, бо нам на волю спішно! — відповів Кривоніс.

— Ще вліпете, а покищо покажіть нам шлях до пана Тугай-бея — відповів Чарнецький.

— Дивно, що панове шляху туди ще не знають — посміхнувся Кривоніс. — Якщо не помиляюся, то пан Тугай-бей тепер у Княжих Байраках. Коли воля, їдьте туди, а ми в вашому таборі, як закладники залишимося. Сурмача вам дамо свого, аби вас, перед напастю беріг.

— Спасибі! — відклонився, як міг холодно Чарнецький і повернувся коня в показаному напрямі. Дві групи вершників розклалися й подалися, кожна в свій бік. Козацькі закладники до коронного табору, коронні парламентарі до Княжих Байраків.

Вийшли козацькі закладники до коронного табору мов до

селами, що залишаться в Генерал Губернаторстві; то знову про те, що Лемківщина втілять до ССР, отже краще вже відразу їхати туди. Крім того, пробували ці чинники страшити лемків... українцями, що українці, мовляв, в союзі з німцями не дадуть нікому спокою Лемківщині. Хоч всієї цієї акції протидіяла акція здорового українського елементу, всеж не можна сказати, щоб баламутство це не довело до виїзду багатьох неспокійних лемків. Побч цього діяв ще один важливий елемент, а саме — неродючість лемківської землі. Лемко, хоч і привязаний до рідної землі, мав себе перспективою легшої праці і більших успіхів на родючому чорноземі. Тому й був схильним їхати за Сян.

Можна проте сумніватися, щоб там мрії його сповнилися. Перш за все мусили ті, що вийшли, розчаруватися щодо місця осідку. Майже всіх переселенців поселили в Зах. Україні на місце переселених німців та виселених мазурських колоністів. Крім того, на підставі висток, що від переселених лемків доходить до їхньої рідні, можна твердити, що умовини їхнього життя теж дуже далекі від того, щоб вони могли ними захоплюватися. Треба думати, що зрозуміння вартості рідної землі та рідної нації тепер в тих збаламучених елементах належно відродиться.

Національне відродження Лемківщини та Холмщини.

...Хто бачив, як українські комітети перебирали в кількох днях в свої руки школи і ставали на певний період шкільними інспекторами, мимо тисяч перепон з усіх сторін, як відбирали назад загарбані полками церкви, організували кооперацию, хто бачив, як будились і випроштовували спини українські села Підляшшя й Холмщини, досі найбільш придушені страшною польською неволюю і, здавалося, національно заперли, той мусить признати, що українське життя здало в тих днях і місяцях на цьому терені свій іспит зрілості. Велика заслуга в цьому тих тисяч українських біженців з тамтого боку Сяну й Бугу, що перейшли сюди, осли по містах і селах, як учителі, кооператори та інші працівники, та разом з місцевими свідомими громадянами стали душею й проводом усього життя. Багато є ще тут браків і недомогань, багато рижних перешкод. Згадали б хочби тільки те, що у багатьох місцевостях урядове даліше давня польська поліція, пострах і зморо українських сіл, і не можна довести досі, щоб їх усунуто. Подібно з іншими урядовими апаратами, крім малих винятків. Повний брак книжок, брак свідомих православних священиків, брак відповідного матеріального забезпечення для біженців, урядування советських переселенчих комісій та взагалі політична ситуація, що тут зокрема біля советської границі дуже дається

здобутою фортеці, дарма, що витали їх там поглядями повними погорди й ненависти. Хтось там, з доручення гетьманича, кинувся їм очі завязувати, але Кривоніс з коня зіскакуючи, махнув тільки рукою.

— Що ви, панове, в підмурки з нами гратися забажали? Таж ми вас бачимо з обозу, мов на долоні, всім ми вже вас перелічили й запаси ваші воєнні, мов власні знаємо. Пороху в вас, муніції, що кіт наплавав. Одних тільки харчів та вина у вас подостаток! Киньте в підмурки з нами гратися!

Не доїхали ще коронні парламентарі до стіп Чорного лісу, як проти них вийшов загін кінотчиків і оточивши відусиль, не кажучи ні слова, почав насилу шаблі відбирати. Хто пручався й протестував, тому не тільки шабля, а й посяс відібрали. Декому з більш палких, то й по стусанові перепало.

Чарнецький кинувся до козацького сурмача:

(Даліше буде).

відчувати і не дозволяє ставити українське питання в повній ширині навіть у культурній ділянці. Та всі ті навіть великі браки і перешкоди — незначні в порівнянні з давньою польською неволюю. Запал, завзятість й посвяти тисяч найідейніших одиниць, що станули на тому терені до праці, переборюють усе й ведуть від успіху до успіху. Поволі змінюються й місцеві умовини. Скінчилися вже урядування советських переселенчих комісій, що перейшли майже без успіху. Українське населення, за невеликими винятками, не покинуло своєї тисячелітньої прадідівської землі і залишилося на місці. Українці заняли вже майже всі школи в українських селах, що не раз натрапило на труднощі, бо не раз треба було різними способами усувати польських учителів.

Посмертні згадки.

„Кр. Вісті” з 1-го липня приносять вістки про смерть професора Ф. Швеця, о. Мих. Коношкі, бувшого пароха Кобла Старого, що вмер в нім. Перемішлі, з Богд. Ващишини, енергійного діяча „Прогресу”, „Рідної Школи”, „Сокола” та кооператів.

Проф. Федір Швець помер 20. червня в Празі, на 58 році життя. Бувши член Директорії УНР, він був на еміграції професором геології в українському університеті в Празі і залишив по собі цінні праці з геології, за які Т-во Геологів і Мінералогів у Празі та Наукове Т-во Природників при університеті в Дорпаті призначили були його своїм членом. Крім того проф. Ф. Швець був дійсним членом Укр. Наукового Т-ва у Львові і членом багатьох українських організацій та товариств. Похорон відбувся в понеділок 24. червня в годині 3-тій по полудні з міської каплиці на Ольшанському цвинтарі. В. П. П.

Другі роковини смерті полк. Е. Коновальця в Сяноку.

Уся Сянщина дуже поважно відчувала другі роковини трагічної смерті Основного положника ОУН. Усі села закупили портрети. Школи уладили святкові академії. Місто Сянік вже напередодні роковин прибрало святочний вигляд. На українських установах появилися спущені до половини машти й перевязані чорною крепою національні прапори. Українські купці прибрали свої вистави крепою, а на тлі прапору розмістили портрети Покиного. У дні самих роковин в год. 12, 5 священників відправили панахиду. Церква була переповнена громадянством і шкільною дітворою. На програму Академії для громадянства зложилися: реферат про життя Е. Коновальця і відслонення його портрету. Потім ішли: дванадцять заповітів націоналіста, пісня „Ми, зродилися” у виконанні чоловіч. хору, поема Гриця „На смерть вождя” і інш. На закінчення вся зала відпівала марш націоналістів „Зродилися ми” і „Не пора”.

Свято Могил у Холмі.

Українське населення Холми й околиць, що належать до соборної парохії, імпозантно відсвяткували в перший день Зелених Свят „Свято Могил” чи „Свято борців-героїв”. На верхній палатній Данилівій Гірці, в тому місці, де стояла Кирило-Методіївська каплиця, яку поляки висадили в повітря динамітом, поставила височенна могила на зразок Шевченкової, увінчана високим беззвоним хрестом з табличкою, на якій бачимо трикутник і напис: „Борцям за волю” 16/VI. 1940. „Могила одягнена терням і з лицювого боку прикрашена братками в формі тризуба. Панахиду на могилі правив о. протопресвітер Ів. Левчук у супроводі 3 священників і діякона. Прегарна процесія. Силасиленна вінків. Промови.

Е. О.

ЗБОРИ ВІДЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. Значайні збори Сестрицтва Благовіщення, від. 125, відбулися в неділю, 21. липня, в год. 12:30 сполудня, в парохіальній галі при Олей і Райс ул. — О. Оленіш, предс.; Р. Сидорик, кас.; І. Подола, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Піврічні збори Тов. ім. Шевченка, від. 252, відбулися в неділю, 21. липня, в годині 12:30, в галі Укр. Гор. Клубу, 13 Вашингтон ул. На порядку народ піврічне справоздання. — Н. Чолів, предс.; В. Мандзіл, секр.

ПОНКЕРС, Н. П. Піврічний мітинг Тов. Подільська Сім. від. 8, відбувся в п'ятницю, 19. липня, в годині 7. вечір, в галі Укр. Гор. Клубу, 13 Вашингтон ул. На порядку народ піврічне справоздання. — Н. Чолів, предс.; В. Мандзіл, секр.

БАЛКАН НА ВУЛКАНІ

Балкан здавна давна має традицію киячого горшка, де вічно вибухають війни; революції, розрухи й і. Ціле XIX століття Балкан спливали кров'ю та червою від пожежів.

Тепер знову прийшла черга на Балкан. Червона армія, під зловіщим знаменем серпом і молотом, вже асавовилася в Буковині, Басарабії та в гирлі Дунаю. Окупація Росією тих же країв представляє не тільки великий удар в Румунію, але вона творить нову дію в ланцюгу теперішніх європейських конфліктів. Що Росія хотіла забрати українські землі, це була річ давно знава, але останні московські посушення в напрямі Дунаю, це друга справа.

Тими новими здобутками становивши Росії змінилося під оглядом стратегічним, політичним і економічним. Советська границя на заході, де бігла колись по Дністрі, й була недалеко від важної залізничної, що бігла до Одеси, відсунена тепер ще даліше на захід, аж по ріку Прут. Полуднево-західна границя Москви, отже є хоронена Чорним морем, устям Дунаю, відтак рікою Прутом, Карпатами, Сяном, Бугом, Нарвою, відтак Литвою та Балтійським морем.

Посушення Росії даліше на захід не тільки зблизило її до румунських нафтових копалень, але поставило її до найбільшого переходу через Семигородські Альпи та Карпати в Європу. Конкретно, Москва стоїть вже дуже близько гірського просику коло Брасова в Румунії та коло Залізної Брами, де Дунай перетіває Семигородські Альпи. Оба ці місця є дуже важливими міжконтинентальними артеріями між східним та західним Балканом. Також і Західна Україна, зі своїми шляхами до Чехії та Словачки, дала Москві важливі стратегічні користи.

Що більше, якщо московсько-румунська угода уможливила Москві заняті румунських чорноморських порти, Росія буде держати контролю над нафтовими рудами, що біжать саме до тих портів від місць видобування.

Це все дає Москві таку стратегічну перевагу, що значення Москви раптом може піднятися. Натурально, це тільки головню Німеччину з великих держав, безпосередньо інтересує московське посушення на Балкан. Тепер покажеться чи дружба Сталіна з Гітлером на цьому скінчиться, чи навпаки, закріпиться.

Росія кинула на Балкан коло 35 дивізій, що творить приблизно 750,000 людей. Румунія має коло 1,100,000 людей однак вона, здушена з трьох сторін, бо також доводиться їй держати великі сили на границі Мадящини та Болгарії.

Румунське військо є зле вишколене та випосажене, але одягнене. Воно далеко гірше представляється як буйна польська армія. Румунія має коло 600—700 боєвих літаків, коло 4 воєнних кораблів, одну субмарину, один чи два торпедовий корабель, тощо.

Мадящина має 425,000 війська, від 17 до 23 дивізій. Вони мають бути добримися вояками, однак зле одягнені, та не відповідають убранні. Мадяри мають від 400 до 600 літаків, головню німецького та італійського походження. Мають також малу дунайську флотилію.

Болгарія має максимум до 400,000 війська, від 15 до 21 дивізій. Вони також є добримися вояками, однак подібно як румуні та мадяри, не мають доброго озброєння, а тільки від 100 до 300 літаків.

Так представляються сили на Балкані, не беручи під увагу Югославію, яка здається, під цю пору, не входить в „програму” великих підбоїв. Найбільше загрожена є Румунія й її грозить судьба Польщі. Хоч Мадящина та Болгарія так голосно кричать проти Румунії, проте вони не мають жадного значення ні сили. Є вони політичними сателітами Німеччини, Італії, а може й Росії.

Є дуже можливим, що на випадок війни на Балкані, де вмішались Росія, Німеччина та Італія, найбільше скористала б мабуть Англія.

ЗВИХНЕНЕ ГЕРОЙСТВО

З дописів американських кореспондентів та з інших джерел довідуються про трагічну долю частин польської армії, створеної на вигнанні у Франції для боротьби з Німеччиною. Одні батальони пішли в Норвегію, інші в Сирію, треті в Англію, четверті залишилися у Франції. Однозгідно пишуть кореспонденти про справжнє героїство поляків.

Нам, американським українцям, виглядає це героїстичним. Гинуть поляки десятками тисяч з посвятию за чужу батьківщину, не за „волю”. Правда, вони надіються, що ті, за кого вони борються, відбудують Польщу, коли переможуть німця. І тому поляки йдуть на смерть із самовідчуженням. Але що з того? — спитає невідний український читач. Таж навіть, якби Англія перемогла Німеччину, якби й створила нову Польщу, то поляки самі цю Польщу знищать. Це не іронія з нас говорить, а шире переконання. Поляки мали свою державу й знищили її при кінці 18. століття. Вони знищили її самі безпосередньо перед теперішньою війною. Ще німець не розпочав свого походу проти Варшави, а Польща вже була засуджена на смерть самим польським народом. І ця смерть булаб прийшла без вимушування Німеччини. Кодиби не Німеччина, то Росія булаб зробила тесама. А колиби не Росія, то внутрішні відносини в Польщі були так наладнані, що булиб розсадили Польщу із середини. Цеж бачив ясно не один приятель Польщі, бачив український нарід, що стогнав під польським ярмом, бачив і невідний поляк, хоча не бачив загаль польського народу, не бачили його провідники.

Дивлячися з цієї точки на героїстичну польської армії, приходиться висловити сумнів, чи є в поляках здоровий розум. Чи не краще втримувати польську державу, ніж її все наново будувати? Чи не легше узброїтися полякам у героїстичну праці над собою, над переміною національного характеру, над розбудженням у себе почувань людської че-

сти, приязни до інших гноблених народів, до переважання молодого покоління в душі любові до інших народів, в душі толеранції і співпраці з сусідами, ніж безцінно віддавати на поталу десятків тисяч фізично найздоровішої своєї молоді на побоєвищах світу?

Очевидно, вольному воля. Можуть посилати поляки своїх найліпших синів на оборону, кого вони хочуть. Але тоді не треба поширювати звихнених понять, що все те робиться для оборони чи для відбудови Польщі. Бо з хвилею, як ця виміряна батьківщина повстане, поляки почнуть копати гріб для неї. Недаром молилися український студент, що в польській гімназії: „Боже, цю Польську шпез так дуге лята, Церпня на земі на нещесне свята, Цю шпез ньон карал Русь і Україн — Дай ей чемпрендзей остантот годині!” Співав це український студент з розпучки, бо не бачив іншого виходу для себе.

Кодиби так поляки, замість гинути героїстичною смертю за інших, схотили героїчно побороти себе самих, свої вікові пересуди, свою ненависть до сусідів, тоді побачилиб, що скорше забезпечилиб існування своїй державі, ніж кровю мільйонів своїх синів, пролятою за чужі інтереси.

С.

ПІЗНАЙМО ЛЮДЕЙ!

ІВАН ЧЕРНЯВА

у своїй повісті під назвою:

ЛЮДИ З ЧОРНИМ

ПІДНЕБІННЯМ

змальовує дотепно й живо два роди людей нашого середовища: людей, що все своє життя посвяtilи незвичайній кар'єрі; і людей, що суть і красу життя вичули в молодечому змаганні, безупинній натузі й вічному русі.

Ціна 40 центів.

Замовляйте:

"Svoboda"

P. O. BOX 346

JERSEY CITY, N. J.

3 ДНЯ

ЗАМАСКОВАНІ АГЕНТИ
НАЦІЗМУ.

Нераз ми вказували, що не всі ті люди, що вказують на помилки демократії, є ворогами демократії. Також не всі ті, що беззастережно хвалять демократію, є її прихильниками. Буває часто так, що прихильники деспотизму і диктатури підшукують під накривку демократії та хвалять її на всі заставки разом з її хибами. Вони навмисно відвертають увагу людей від недомогань демократії, щоби в той спосіб підірвати демократію в самій основі та стягати її до упадку.

З другого боку бувають люди, які вказують помилки демократії, щоби врятувати цей добрий і шляхотний устрій від провалу. З болем серця вони вказують ці помилки, бо знають, що щоб направити якусь лиху, треба наперед мати відвагу це лиху без ніяких окрас вказати.

СВОБОДА ПРЕСИ.

Найкращою запорукою демократичного устрою є свобода преси. Коли преса має повне право критикувати дану систему і уряд, вона не допустить до того, щоб творилися у суспільнім житті деспотичні кліки, для яких особистий інтерес стоїть вище народнього. Вільна преса викликає чуйність загальної на недовіряння їй ступеню заохочує загальні недомогання лікувати.

Деспотичні устрої бояться свободи преси. Вони бояться критики. Вони хочуть від загальної похвали. Під покривом похвали деспотичний режим, на дальшу мету, починає гнити. Він здригає поступ країни, ослабляє державну силу народу і вкінці викликає проти себе повстання, або напад якоїсь зверхньої сили.

ДЕ Є СВОБОДА ПРЕСИ.

В деспотичних краях нема свободи преси. Про це писалося так часто в газетах, що й не варт цього знов повторити. Але чи маємо гарантію, що в демократичних, свободолюбних устроях є повна свобода преси? Чи не буває часом так, що громадяни, і то ті, що ніби на словах великі свободолюбці і демократи, носять в своїм серці гидкий, несамовитий деспотизм, який іду до накладки на таку статтю і на такого редактора, що відважиться дещо критикувати та відкрити людям очі на певні помилки?

Так, бувають такі „свободолюбці“. В імя „свободи“, в імя „демократії“, вони накладають на небажаних собі осіб і перестерігають їх: „Мовчи!“

„СВОБОДА ПРЕСИ“
В ФРАНЦІЇ.

Ми знаємо, що до недавня в Франції була повна свобода преси. Закон дозволяв пресі писати критичні статті і вказувати найменшу помилку уряду та цілої суспільної системи. Але чи виконала французька преса серед тих ніби сприятливих обставин своє народнє завдання? Чи говорила вона людям про все?

Ми не будемо самі відповідати на цей запит, тільки знов дамо слово французькій Аршамбові, який як слід обзнайомлений з тою справою, та який дописує до найдемократичнішого американського часопису „Н. Й. Таймс“. В тім часописі 12 липня ц. р., Аршамбо пише:

„Товпи, очікуючі новин, особи, що збираються на публичних місцях, щоби прочитати останні видання газет та подискутувати в групах про події, на зверх виглядають апатично. Але увійди з ними в розмову, а побачиш, що всі вони мають особливі жадання. Першим і найважливішим жадан-

ням є це, щоб їх нації, серед всіх обставин, говорено правду. Вони зазначають, що маршал Петен і президент Рузвельт в останніх днях оба підкреслили засаду, що французи мусять бути поінформовані льояльно і цілковито. Офіційні повідомлення — каже Фігаро — грішили пропусками. Коли вони говорили, наприклад, що ми були сильні, то вони не хотіли нам сказати, що наші противники ще сильніші“.

ДУРЕННЯ ЛЮДЕЙ.

Ось у той спосіб французька преса і французький уряд, маючи законний дозвіл говорити людям правду, не користали з нього, а кормили загальніми правдами, чи просто брехнями. А кормили вони людей брехнями тому, бо боялись наразитись на неласку загальної.

Загал від довшого часу був годований всякими політичними демагогами, які вихваляли демократичну систему під небеса і твердили, що вона без найменшої скаси. З демократії вони зробили святість, яку треба обожати, а не критикувати. Наложивши на неї святої ризи, вони закрили там й малі рани, які в більшій, чи меншій мірі є в кожній системі на світі. В укритті ці рани ятрисили і затроювали цілий національний організм гангріною. Ця гангрена виїшла на верх щойно, коли організм потряс чужа, зверхня сила. У той спосіб фактично працювали всякі галасливі французькі „демократи“ на користь нацизму.

Коли ви хочете знищити якогось чоловіка, не вказуйте йому його помилок, тільки хваліть ці помилки. Через них він сам себе заведе до нещастя.

ЕКСПЕРТ ДУМАЄ, ЩО НІМЦІ
МАЮТЬ АМЕРИКАНСЬКІ
ВІЙСЬКОВІ ТАЙНИ

Гарольд МекЕннес, управитель європейських вартатів Бендикс Авейшен Корпорейшен, прибув щойно з Європи. Оповідає про німецьку докладність у киданні бомб. Каже, німецькі літаки летіли так високо, що їх не можна було доглянути. Нагло вони спинювалися над фабриками й скидали бомби. Ніколи бомби не хилили. Все трапилося в призначене місце. З цього заключає МекЕннес, що німці дістали в якийсь спосіб у свої руки американський винахід, при допомозі котрого можна так докладно означувати предмети з літаків.

ВЕСІЛЛЯ В ФОРДА.

Панна Ана МекДонел, що вийшла за Генрія Форда Другого.

МОСКВОФІЛИ В ЧАСІ ПЕРШОЇ
СВІТОВОЇ ВІЙНИ

(Докінчення)

(2)

Коли взяти під увагу тодішню віру й надмірну вірність українців Австрії та оправдану ненависть до Росії, до якої хилилися галицькі москвофіли, а яка йшла на знищення всяких проявів українства, то таке становище галицько-українського національного політичного проводу й преси в першій половині серпня 1914. р. не буде нас дивувати. Але арештування людей, приналежних до українського національного табору, радість польської львівської бруквої преси з цього приводу, швидше відкриває нашому політичному проводу очі, кому такі арештування серед нашого громадянства можуть принести користь. Вже від 18. серпня 1914. р. почала українська парламентарна репрезентация робити всякі можливі заходи, щоб безпідставно людей не вважали; вона вимагала від уряду слідства у справі невинно обвинувачених та помасакрованих австрійським військом австрійських громадян української народності, виведла звільнення ув'язнених у Талергоф з винятком чільних москвофілівських діячів, яких випустили на волю щойно після упадку царської Росії; навіть коли проголошено засуд смерті на провідних москвофілівських діячів Д. Маркова, В. Куріловича, К. Черлунчакевича й тов., українська парламентарна репрезентация зверталася до австрійського президента міністрів та міністра закордонних справ із просябою, щоб вони вивели з них у цісаря помилювання.

Далеко не так поводитися супроти українців москвофілівських керманічів, що залишилися в краю підчас російської окупації: доносам і наклепам на „мазепинців“ у їх пресі не було кінця, вони не щадили навіть ув'язненого москалем голови греко-католицької церкви, митрополита Андрія Шептицького (стаття адвоката д-ра Маріяна Глушкевича в „Прикарпатській Русі“ ч. 1419-20). Вони, як дорадники, підковували російську окупаційну владу, щоб нищила українську національно-культурну установу. Всупереч виразним бажанням генерал-губернатора Юрія Бобринського москвофілівські керманічі почали вести спільно з волинським православним архієпископом Евлогієм і своїм ще передвоєнним покровителем

Гірка, незавидна була доля галицьких утікачів-москвофілів у часі відвороту російської армії. Російські часописи й саадати лихословили їх нерідко „зрадниками“. Деякі з тих москвофілів, що перебули довгу мандрівку через Україну до Ростова над Доном, поробилися згодом національно свідомими українцями. Тимто після російської революції 1917. р. багато їх бере досить живу участь у будіванні української держави над Дніпром. Після розвалу Австрії багато колишніх москвофілів пристає до державних змагань українського народу, з переконанням бореться в рядах Української Галицької Армії.

Зновуж на західних окраїнах Лемківщини зорганізували в грудні 1918. р. місцеві москвофілівські діячі: о. Дмитро Хилка, колишній талергофський, гр.-кат. парох у Ізбач, д-р Ярослав Качмарчик, адвокат у Мушині (син гр.-кат. пароха с. Білцаревої, Теофілія, що теж був у Талергофі) та Микола Громосяк, теж колишній талергофський, господар із Кринич-Села, лемківську „Руську Народну Республіку“. Ця лемківська республіка обєднала була всіх західних галицьких лемків з українського й москвофілівського табору й не признавала польської влади на Лемківщині. На перших зборах у Фльоринці, грібівського повіту, 5. грудня 1918. р. ці лемки заявили були за приналежність до Західної Української Народньої Республіки та чекали вислідів українсько-польської війни за Галичину, щоб приєднатися до української галицької держави. Колиж утратили надію на успішність українських державних змагань, після відступу Української Галицької Армії за Збруч, заявили на другіх лемківських зборах у Фльоринці 12. березня 1920. р. за прилучення Лемківщини до Росії. За свою верховну владу західні галицькі лемки признавали „Верховний Лемківський Союз“ у Горлицях, що його президентом був о. Михайло Юрчакевич, парох Чорної, а що йому підлагалі повітові „Руські Ради“ — а саме: у Криничі для новосандецького, у Гладішові для горлицького, ясельського й короснянського й у Снітниці для грібівського повіту. Організатори цієї лемківської республіки о. Хилка, д-р Качмарчик і Громосяк заявили явно перед польським судом

присяжних у Новому Санчі дня 10. червня 1921. р., що не признають приналежності Лемківщини до Польщі й чекають вирішення в цій справі Найвищої Ради Коаліції.

Інше становище заняла горстка галицької москвофілівської верхівки — Володимир Курілович, Дмитро Марков, Кирило Черлунчакевич, Микола Третяк і Еміль Вальницький. Вони зорганізували у грудні 1918. р. у Львові „Руський исполнительный комитет“ і видали відозву до „Руського народу-Прикарпаття“ в першому числі свого органу „Прикарпатская Русь“ (з 25. XII. 1918.). Вони виявили своє бажання зєдинитися з тією Росією, за яку боролися добровольці армії Корнілова й Денікіна. Вони згадали в цій відозві про „братовбивчу, домашню війну“ двох словянських народів на галицькій землі, але хитро не зазначили свого становища до цієї „рокової хвилі нашої вітчизни“, „моменту колотнечі (смути)“, а тільки „з почуттям глибокої радості“ приєднували свій привіт до голосу „матері руських городів“ Києва, що кликав до зєднання „русских“ земель.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ
В АМЕРИЦІ

СКРЕНТОН, ПА.

Нова українська професійна
сила.

Д-р Володимир Миник відчинив у липні цього року свій дентистичний офіс в будинку „Медикал Артс Билдинг“, 327 Н. Вашингтон Евеню, в Скрентоні.

Д-р Володимир Миник.

Д-р Володимир Миник є членом 14. відділу У. Н. Союзу в Скрентоні, де його родичі Теодор і Марія Миник та брат Теодор Мол. є членами 280. відділу У. Н. Союзу.

Володимир Миник родився в Скрентоні й скінчив там „гай-скул“ з відзначенням. Вище університетське образование і дентистичну науку одержав у „Темпл Юніверситі“ в Філадельфії, Па., де одержав ступінь доктора дентиста (Д.Д.С.). Після одержання цього ступня в червні 1939. року, він подався на ширшу практику своєї професії до шпиталю Чарльз Вілсон Меморіал, який обслуговує робітників фабрики черевиків Ендикат-Джансон Ком-

ЦІСАР УТІКАЧЕМ.

Отто Габсбург (наліво) претендент до австрійського престолу, приїхав недавно знову до Америки. З ним його брат Филип.

ПОЗІР! WILKES-BARRE—SCRANTON І ОКОЛИЦІ!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ ГРЕКО-КАТОЛ. ПАРОХІЙ
ПОВІТВ ЛАКАВАНА І ЛУЗЕРН

: відбудеться :

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

В НЕДІЛЮ, 21. ЛІПНЯ (JULY 21, 1940)

В ROCKY GLEN PARK 145.65

УВАГА! ДІТРОЙТ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА
устроє перший раз цього сезону

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛЕВИЙ ДЕНЬ

В УКРАЇНСЬКИМ ГОРОДІ — BROADWAY PARK
ПРИ RYAN RD. AND CLINTON RIVER 2 1/2 MILE.

В НЕДІЛЮ, 21. ЛІПНЯ (JULY 21, 1940)

Програма буде дуже багата: будуть говорити американські бесідники про локальні, стейтові і федеральні переконання, з американських бесідників будуть говорити наступні: Roosevelt, Ford, Healey, O'Brien і інші, а з українських: о. Ів. Г. Бойко, адвокат Н. Соловйч, П. Чарносний, редактор П. Білоус і представники організацій.

Комітет запрошує все українське громадянство з Дітройт і околиці без огляду на релігійні або політичні переконання, взяти численну участь в цій дні і звеличати своєю присутністю українську солідарність. Комітет вірить, що не буде ні одного українця або українки, щоби не були присутні на тім дні. Там будуть люди мати нагоду побачитись з своїми знайомими, котрих не бачили вже літами, а котрі приїдуть з ріжних стейтів, щоб звеличати цей день.

Українці і Українки! Покажіть, що в нас є любов до рідної традиції; що в нас є в грудях українське серце, що в нас є плідне козацьке кров, що ми українці з тіла і кости. Покажіть перед американцями, що нас є сила в Дітройт. Парк буде отворений в годині 10. рано. При закінченні буде дане нове авто Бойк як нагороду від вступних тікетів. За веселу забаву і добрий буфет ручить КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛЕВОГО ДНЯ:

о. Ів. Г. Бойко, Стефан К. Онофрейт, Василь Щербан, Ів. Наконечний, С. Перечиний, П. Колберт, Ол. Гарасимек, Д. Мельник, Ів. Богдан, Дм. Мельник, адв. Н. Соловйч, адв. П. Чарносний, редактор П. Білоус, П. Баран, П. Присташ, Гр. Вовк, В. Г. Белей, В. Задойко, Л. Марків, Е. Присташ, М. Порснелек, М. Онофрейт, А. Псохос, К. Джексон, Софія Михалчук, Дж. Присташ, О. Р. Бойко, п. Барбоза, Е. Любінська, К. Волас, Мих. Кос, Л. Любінський, Мих. Присташ, П. Зелінський, А. Присташ, Мих. Марків, Ст. Барбоза, В. Бойко, Н. Порснелек, Ол. Вовк, Л. Перон, Ів. Волас, А. Рудянин, А. Манько, М. Кос, Г. Колберт, Г. Барбоза.

P. S.—DIRECTION TO THE PARK: From West Side Detroit: Take Livernois to 8 Mile; turn right to Dequindre; turn left on Dequindre to 59M; turn right on 59M to Ryan; turn left on Ryan; the park is on your right hand side. From East or North Detroit: Take Ryan Road or Dequindre to the park.

Слухайте о. Бойка що неділя 9:15 вечором з радіо станції W.J.B.K.

панії, в Джексон Сіті, Нью Йорк. Укінчивши з кінцем червня цього року цю практику, з початком липня відчинив свій власний офіс.

Володимир Миник з дитинства брав живу участь у ріжних українських культурних виступах, концертах та представленнях при українській диточій школі в Бінгемтоні, Н. Й., й в Скрентоні, як промоуєць на концертах, як танцюрист українських танків, як скрипак, і як член відомого скрентонського Українського Громадського Хору.

Маючи за собою українське громадське виховання, д-р Миник буде певно корисним молодим американсько-українським громадянином в Скрентоні. Відділ 144. У. Н. Союзу, в котрому молодий доктор є членом, бажає йому найкращого успіху.

Іван Кривокульський, голова 144. відділу УНС.
Михайло Федичський, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖОЛІЕТ, ІЛЛ. Піврічні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від 111. відбудуться 21. липня, а 2. годині сполудня, в гали, де значаєно. Присутність всіх членів прийняти на збори, бо є важні справи до вирішення. — І. Гуцул, голова, І. Федак, секретар, О. Бернадіні, секр.

АСТОРИЯ, Л. АРІ. Збори Бр. св. О. Николая, від 5., з шість-місячної діяльності Братства відбудуться в суботу, 20. липня, в доміні У. Л. Кляубу, 31-14 Гренд Ев. в Асторії, Л. АРІ. Початок зборів, година пів восьмої вечором. Побачити членських акадок є досить важні справи до позачергового тим більше, що наші відали в недовзі влаштує 25-літній ювілей, в якому всі наші члени та члениці повинні обов'язково трошки попрацювати, а не жалити, щоб дохригую людей в зарпід віділау, нешто приготували все, але й виконали згаданого нашого 25-літнього ювілею. — Іван Сидор, предс.; А. Климинши, секретар; Михайло Беля, секр.

НІМЕЧЧИНА ПІДГОТОВЛЯЄ
НОВИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ
ПЛАН В ЕВРОПІ

БЕРЛІН. — На доручення канцлера Гітлера, д-р Гамар Шахт, бувший директор Німецького Банку, приготував план економічного упорядкування тих земель, що їх заня Гітлер. Шахт пропонує координацію на таких ділянках господарських: біржа, розроблення, переміна воєнної промисловости в мирну, створення нової системи німецької валюти, координація вимін малих держав, господарська кооперація при розділі ринків збуту, справа колоній.

КАЗКИ
ВІЛЬГЕЛЬМА ГАУФФА

На цих казках виховувалися від віків цілі німецькі покоління. Їх перекладали з німецької мови відомі українські перекладачі: М. Харченко, Ф. Супрун, Д. Корзун і інші.

ЗБІРКА ПЕРША
містить:
1) Каліф-чорногуз
2) Як вирятуюно Фатиму
3) Карлик-Ніс
4) Корабель-принц
5) Фальшивий принц
6) Оповідання про обрубану руку

128 сторін, 86 рисунків.
Ціна 50 центів.

ЗБІРКА ДРУГА
містить:
1) Пригоди Саїда
2) Малий Мук
3) Альманзор
4) Зілот
5) Червте серце

128 сторін, 82 малюнки.
Ціна 50 центів.

Замовляйте:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ПІТСБУРГ, ПА.

Резолюції 10-го З'їзду ОДВУ.

Десятий З'їзд Організації Державного Відродження України, Українського Золото-го Хреста та Молоді ОДВУ, що відбувся в днях 4, 5 і 6-го липня 1940 р. в Готелі Форт Пітт, Пітсбург, Па., виносить наступні резолюції:

1. Десятий З'їзд ОДВУ стверджує, що його членство, яке складається майже в цілості з горожан Злучених Держав Америки, заховувало і буде далі заховувати всецільну лояльність супроти цього краю; обов'язком членів ОДВУ є на кожному кроці охороняти конституцію Злучених Держав Америки; в разі потреби, вони понесуть найвищу жертву за цей край.

2. В обличчі теперішніх міжнародних подій, 10-тий З'їзд ОДВУ уймає програму національного зброєння Злучених Держав Америки понад партійною справою, щоб такою справою, яку повинні підтримувати без вибірки, всі верстви цього краю.

3. З'їзд стверджує, що ідеологічна робота, яку впроваджує десяти літ провадила на американському ґрунті Організація Державного Відродження України, була повністю правильною. Ту роботу З'їзд поручає далі робити. Останні події в Європі наглядно доказали, що народи, в яких витірили націоналістичні почуття; які внутрі розсолоєні класово; які просили духом пацифізму; в яких зник дух посвяти й героїзму; які просили духом матеріалізму й безбожництва — слабнуть і під ударами зверхніх ворогів падають. Останнім яскравим доказом цього є Франція, яка ще десять років тому була найсильнішою мілітарною потугою в Європі. Тепер вона впала під ударами німецької армії. Французькі провідники самі признають, що причиною цієї французької трагедії був

зник дух посвяти та героїзму серед французів, а на його місці всадження духа матеріалізму, інтернаціоналізму й самодовства. Того духа довгих повоєнних років вцілювали в французьку націю різні інтернаціональні соціалісти, радикали, комуністи та націоналістичні. Організація Державного Відродження України, в колі свого постійного ділення, все поборювала ці шкідливі течії, а зацілювала здорові, націоналістичні; щоб такі, яких бракує дові тепер Франції та інші духово розточені краї, до трагічного упадку.

4. Десятий З'їзд ОДВУ повністю стверджує, що йому глибоко лежить на серці доля 50-ти мільйонного українського народу, з яким членство ОДВУ посвоячене кровно й духово. Цей нарід нині знаходиться в брутальній армі нацизму. Його неволя рівняється полонянню всіх гуманних прав людини. Боротися за ці гуманні права, належить до доброї традиції американської цивілізації. Боротися із тим негідним поневоленням повинні в першу чергу ті, що самі є поневолені й ті, що кровно з ними є посвоячені. Колиб американці українського походження відхилилися від цієї боротьби за гуманні права своїх братів, вони дали б доказ, що не варті тих високих, гуманних і демократичних прав, якими самі тішаються в Америці.

5. Десятий З'їзд ОДВУ ще раз висказує свої глибокі симпатії з визвольними змаганнями українського народу на його етнографічних територіях, та заявляє свою готовність, у границях сил, допомогти йому в тих змаганнях.

Та водночас З'їзд заявляє, що в ніякому разі не перебарвуватиме відповідальності за всі політичні потягнення українських політичних груп на українських територіях і на еміграції і то навіть тих, з якими може симпатизувати й в чому їм допомагати. Нас замало в Америці, задалеко ми віддалені від українських зе-

мель, а понадусе, ми зв'язані лояльністю супроти Злучених Держав Америки, щоб мали нахилити нашим братам у рідному краю національний провід. З другого боку з тих самих специфічних причин ОДВУ не може підчинятися жадним провадам ззаграниці. Організація Державного Відродження України — це місцева, від нікого незалежна організація американців українського походження.

6. Десятий З'їзд ОДВУ таврує розбигацькі напади сильних народів на слабші й висказує симпатії нападам. Коли в міжнародних відносинах зникне мораль і етика, пропаде теперішня висока західна цивілізація; на її місце прийде закон джунглів. Ми не тавруємо сили як такої. Лиш висказуємо бажання, щоб сила знаходилася в руках таких людей, в яких етика й мораль не є пустими фразами.

7. Третя Німеччина й Совети в останніх місяцях поповнили чимало брутальних нападів на слабші народи. Коли, однак, німецькі інвазії в демократичних краях, зокрема в Америці, дістали належне наставлення, такі брутальні напади Советів малювано в декількох краях; деколи їх навіть несправедливо й недоцільно опрацювано.

Пригадуємо, що Совети, ведені своєю крайньо самолюбною політикою, створили такі міжнародні обставини, які заохотили Гітлера до війни. Завданням Советів було й є цукувати одини західно-європейські народи проти других; ослаблювати їх взаємною боротьбою й в той спосіб самим панувати. Завданням Советів є продовжувати в безконечність взаємне мовчання людей в Європі й ін. частях світа. Совети — це чорний дух Європи й цілого світу. Вони мають велику скриту ненависть до західно-європейських народів і їх цивілізації. Вони хотілиб їх взаємно винищити. В цій цілі вони все цукують одних проти других, аж до їх цілковитого вичерпання.

8. Сталий мир в Європі й у світі, може бути запевнений тоді, коли агресивні держави, до яких входять і Совети, будуть поділені на національні й самостійні держави. Задоволені з власних суспільних устроїв, ті держави будуть готові ці устрої своєю кров'ю боронити. Лиш задоволення всіх народів може принести замирення в світі. Хто обороняє одні поневолені народи, а замикає очі на неволю інших, а навіть ту неволю деколи оправдує, той витворює нездорові, лицерні відносини, які скорше чи пізніше доведуть до заколоту міжнародного спокою. Таке заколотня міжнародного спокою не лежить в інтересі Америки. Воно, зрозуміло, не лежить також в інтересі поневоленого українського народу. Він на своїх етнографічних територіях бажав мати ці права, якими тішаються інші, вільні народи. Він не заперестане так довго боротися, доки тих прав не здобуде.

У ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
НА ВІЧНИЙ СПОМИН МОГО ДОРОГОГО МУЖА
І НАШОГО БАТЬКА
АНДРІЯ КАШИНСЬКОГО
ЩО РОЗПРОЩАВСЯ З ЦИМ СВІТОМ
17. ЛИПНЯ 1938 Р.
Дружина МАРІЯ, ДІТИ й ВУНУКИ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПІРІНІОЛД, Н. ДЖ. Північні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбулися в п'ятницю, 18-го липня, в годині 8, ввечері, в домі, де всі збори відбуваються. Просимо всіх членів прийти на час. Довгучих членів просимо, щоб вирішили свої клопотання. — Ю. Голіський, предс.; В. Реновський, кас.; П. Ярема, секр.

ІНО ГЕВЕН, КОНН. Збори Тов. Любова, від. 370, відбулися в суботу, 20-го липня, в церковній галі, 127 Парк ул., точно в годині 7, ввечір. Просимо всіх членів прийти на означений час. Рівнож просимо всіх членів прийти на час, бо кожний член має своїх знайомих, то при кожній нагоді можна познайомити про користі членів в нашому Союзі, бож соромно є, що наші члени так байдужі до збільшення членів до нашого відділу. Отож постарайтеся хоч по одному членові на ці збори. — П. Волянський, предс.; О. Гіна, кас.; М. Сампара, секр.

ІОНГСТАВН, О. Б. св. Петра й Павла, від. 274, відбули свої північні збори 21-го липня, в год. 2, попол. На збори повинні прийти всі члени хоч раз на рік, щоб вислухати справоздання уряду і контр. комісії. Напоминемо тих членів, що догучуть до братської каси, щоб старались сплатити свій домі. Члени, котрі ще свої діти не вписали до У. Н. Союзу, повинні це зробити якнайскорше, а не відкладати. — М. Волянський, предс.; П. Пашович, кас.; П. Сидяк, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Північні збори Бр. св. Арх. Михайла, від. 352, відбулися в неділю, 21-го липня, зароз по Св. Божій, в церковній галі. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо дуже важні справи. Буде справоздання уряду і контр. комісії за рік 1940, прийняти на збори, бо ми самі ухвалили на місці покійного о. Йосифа Борячука. Просимо тих членів, що не сплатили косяку за рік 1940, прийняти на збори, бо не прийнявши член без важної причини сплатити кару після ухвали на мітинг. Ми знаємо, що Союз пам'ятає членів, бо ми створюємо як один в тім році при ньому й приймаємо по одному членові. — Г. Бандіський, пр.; М. Окуцький, кас.; М. Гаврилик, секр.

СТЕВФОРД, КОНН. Місячні збори Бр. св. Арх. Михайла, від. 350, відбулися в неділю, 21-го липня, в годині 5, пополудні, в церковній галі на Грінвіч Еве. Просимо всіх членів і членів, місцевих і позамісцевих, прийти на збори, бо є важні справи до поглаголення. Комітет здійснює справоздання з півніку, отож обов'язком кожного члена і членів бути на зборах, бо так статут приписує. Пригадується довгучим членам, щоб вирішили свої заклади вкладами, бо в протилежний раз посягнеться після статуту. Хто бажав би стати членом У. Н. Союзу, або вписати свої діти, нехай з'являються на збори. — В. Карий, предс.; В. Блашук, кас.; І. Михайлишин, секр.

СЛИКВІЛ, ПА. Бр. св. Ів. Христителя, від. 126, відбули свої північні збори в неділю, 21-го липня, точно в 2 год. пополудні, в галі церковній. На порядку денним буде справоздання контр. комісії з північного відділу, а й інші бажані справи. Просимо довгучих членів і членів, що повинні свій домі, який догучуть до відділової каси. Просимо прохачів нових членів і вписувати свої діти, коли вони ще не вписані до У. Н. Союзу. — Ів. Пендлішк, предс.; Гр. Лідін, секр.-кас.

АЛЕНТАВН, ПА. Місячні збори Бр. св. Арх. Михайла, від. 147, відбулися в неділю, 21-го липня, на галі парохіальній, 803 Фронт стр., в 2 годині пополудні. Просимо членів прийти на означений час. Просимо довгучих членів сплатити свої домі, щоб вирішили свої заклади вкладами, бо є такі члени, що мають старі домі, тай і в нові заходять, отож щоб потім ніхто не гнівався, бо уряд поступити після статуту, як з старшими, так і з дітьми. — П. Матковський, пр.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Збори Тов. Запорожжя, від. 347, відбулися в неділю, 21-го липня, в годині 2, пополудні, в галі, де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важна справа до вирішення. Довгучі члени мають прийти і свій домі вирішити. — М. Романюк, пр.; К. Голіський, кас.; Г. Тимчій, секр.

ПАСЕРІК, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбулися в неділю, 21-го липня, в год. 2, попол., в локалі У. Н. Дому, 237 Говп Еве. Просимо всіх членів зійтися точно на означений час, щоб збори довго не затягувалися. Члени, котрі ще не сплатили за тикет пікніку, нехай з'являються покітати з ним на цих зборах так, щоб пікніковий комітет міг здати точний звіт з приходів і розходів. — П. Головачук, фін. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Збори Бр. св. О. Ніколая, від. 175, відбулися в неділю, 21-го липня, в годині 1, пополудні, в У. Н. Домі при Мартин ул. Тому, що тепер літня пора, просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи. Так само просимо всіх членів, щоб вирішили свої клопотання до У. Н. Союзу, за що кожний дістане нагороду. — В. Братусь, предс.; В. Білінський, кас.; В. Бартош, секр.

З ТЕАТРУ й МУЗИКИ.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФЕСТИВАЛ.

„Ді Дітройт Фрі Пресс“ з 10. липня ц. р. повідомляє, що старанням „Ковніс оф Сошіал Адженс оф Метрополітан Дітройт“ і „Гроссес Пойнте оф Борд оф Едіокейшен“ відбувається ряд концертів музики різних національностей.

Другий з ряду концерт, що відбувається 17. липня ввечері, є присвячений українській музиці. На програму концерту складаються продукції українського національного хору „Думка“ під управою п. Івана Атаманця та Мишиген симфонічної оркестри (70 музиків) під управою п. Волтера Пооле, що виконає „Сюїту (низку музичних творів) для оркестри“ українського композитора Романа Придаткевича.

Національний хор „Думка“ відомий українському та американському громадянству зі своїх виступів на концертній естраді і на радіо.

„Українська Сюїта“ Романа Придаткевича відома з прихильних рецензій американських часописів і музичних журналів після дворазового (24-го і 26-го жовтня 1939 р.) виконання рочестерською філармонічною оркестрою під управою д-ра Гаварда Гансона, а також відома деяким музичним фахівцям зі зроблених підчас концертного виконання фотографічних плит.

В КОЖНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

Дня 9. липня 1940. року помер у Сен Джозеф, Місурі, член Тов. Зап. Січ, від. 355, У. Н. Союзу, Молод. Департаменту, **ІВАН ПЛЕКАН**. Син Григорія і Марії Плекан. Похорон відбувся 12. липня 1940. при участі членів і членів від. 355, У. Н. С. Покійний родився в Сен Джозеф 6. липня 1927. Його батько вписав у члени Тов. Зап. Січ 28. лютого 1929. року. Пожилих у смутку батька і матір, брата й 4 сестри. Вічна йому пам'ять! Федор Солоничний, секр.

У Вунсакет, Р. Ай., померла в госпиталю Вунсакет в суботу, 13. липня 1940. **СОФІЯ ПОЗНАНСЬКА**, довголітня членка Бр. св. Арх. Михайла, від. 368, У. Н. Союзу. Покійна уроджена в Борках, Маліх, поит Скалат, Галичина. Пожилих мума Михайла, пожити діти й внуки і двоє братів Андрія і Івана Швець. Похорон відбувся в понеділок, з укр. мат. церкви. Вічна їй пам'ять! І. Пригода, секр.

САМУЕЛ Р. КАНАІ Український ПОГРЕБНИК Цілий похорон навіть за \$150 433 State St., PERTH AMBOY, N.J. Phone: P. A. 4-4646

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ

СПЕЦІАЛЬНА ВИПРОДАЖ. Під цією коломною кожного тижня появляється оголошення, яке річ продається нижче як ціна в каталогі. Цього тижня: No. 1. G. E. Vacuum Cleaner A. V. \$59.95 за \$27.50. В оригінальній опаковці. Наша дорада до хати. Пийте або заходіть: **SURMA**, 325 E. 14th St., New York, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ і АКУШЕР 321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 6-2410. Урадові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

Д-Р С. ЧЕРНОВ ● Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок. — Шкіра й кров. ● Аналіз крові для парубочого свідства. ● Геморойди й жилаки лікується без операції. 223 SECOND AVE., cor. 14th ST NEW YORK CITY. Room 14. GRAMERCY 7-7697. Офісові години: 10—8; неділя 11—2. Клініка-доктор до обслуговування. X & Флюороскоп. — Екзамінація \$2.00.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ НЕ В БІЮ ЙОГО Запорожці зайшли на шляху трупа. Поховання, вони пішли шукати бивнівців. Називали москалів, вони мають розгадати: чи це вони вбили? Як вони, що з ними зробити? Читаючи це оповідання, дізнаєтеся багато про життя й поховання козаків. ЦІНА 20 ЦЕНТІВ. Замовляйте: **„СВОБОДА“** 81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛФІЮ й ОКОЛИЦІ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. Market 1320 ОБСЛУГА В ДЕНІ й В НОЧІ

САМУЕЛ Р. КАНАІ Український ПОГРЕБНИК Цілий похорон навіть за \$150 433 State St., PERTH AMBOY, N.J. Phone: P. A. 4-4646

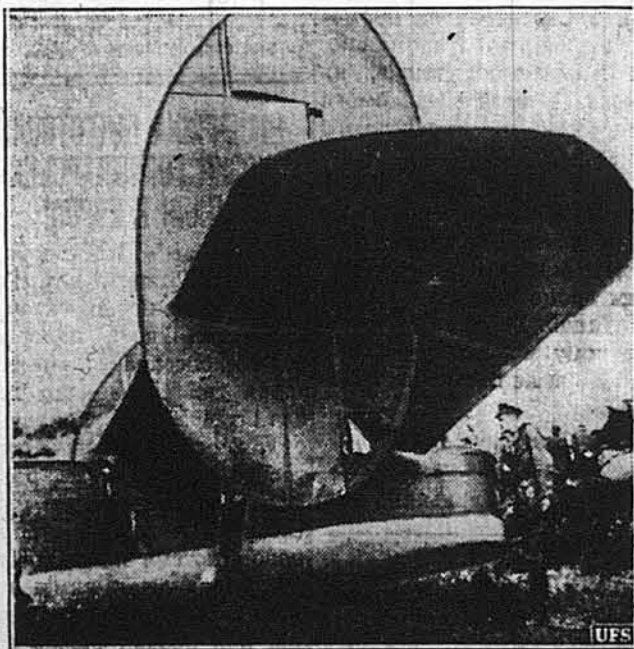
МИРОН ЛИТВИН УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Без різниці як далеко поза Ньюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга мунра і чиста. — Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК заряджує похоронами по ціні так низькій як \$150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRAMERCY 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: Orchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Melrose 5-6577

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ НЕБІЖЧИК ХОДИТЬ Історичне оповідання про цілий вилетський й купецький інтриги з часів, коли історична Польща правила Україною, а турки правили на Італію на неї на грабид. ЦІНА 75 ЦЕНТІВ. **„СВОБОДА“** 81-83 GRAND STREET, P. O. BOX 346 JERSEY CITY, N. J.

ОСТРИЖЕНІ КРИЛА.

Німецькі жоніри оглядають англійський літак, зострілений підчас рейду в Німеччині. Літак розломився надвое.

ТАРЗАН Ч. 54. Погона.

MARIKA SAW A SHARK SWIMMING TOWARD TARZAN. SHE SCREAMED A WARNING.

"KEEP CALLING" CRIED THE BLINDED TARZAN. "KEEP CALLING SO I CAN FIND MY WAY TO YOU."

WHEN HE REACHED THE GIRL SHE WAS ABOUT EXHAUSTED.

AND AFTER TARZAN HAD TAKEN UP HIS BURDEN, THE PURSUING SHARK GAINED STEADILY.

І Маріка побачила, як людоїд підпливав до Тарзана. Вона крикнула насторогу.

„Кричи далше! Кричи далше!“ — кликав осліплений Тарзан — „щоб я міг підплисти до тебе!“

Коли він доплив до Маріки, вона була вже майже на вичерпанні сил.

А коли Тарзан взяв на своє плече свій тягар, людоїд почав їх доганяти.